

Justitsministeriet

Lovafdelingen

Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2005-792-0061
Dok.: MUB40189

Endelig besvarelse af spørgsmål nr. 120 af 2. maj 2005 fra Folketingets Retsudvalg.

Spørgsmål:

”Ministeren bedes redegøre for de svenske erfaringer med kriminaliseringen af prostitutionskunder, herunder såvel fra en retspolitisk som en socialpolitisk synsvinkel. Redegørelsen bedes bl.a. særligt fokusere på erfaringerne for så vidt angår spørgsmålet, om lovgivningen har medvirket til at begrænse antallet af unge, som kommer ud i prostitution?”

Svar:

Det fremgår af statistik fra det svenske Brottsförebyggande rådet, at der i perioden 2000 til 2004 blev truffet henholdsvis 29 (2000), 38 (2001), 37 (2002), 72 (2003) og 48 (2004) strafferetlige afgørelser efter den svenske lovgivning om kriminalisering af prostitutionskunder.

Justitsministeriet har i øvrigt til brug for besvarelsen af spørgsmålet anmodet det svenske Justitiedepartementet om en udtalelse. Justitiedepartementet har videresendt anmodningen til den svenske Ligestillingsenhed, som har sendt en udtalelse til Justitsministeriet. Udtalelsen vedlægges i kopi til Retsudvalgets orientering.

Ligestillingsenheden anfører bl.a., at kriminaliseringen af køb af seksuelle ydelser i Sverige i 1999 byggede på den opfattelse, at prostitution er en form for udnyttelse af mennesker, særligt kvinder og børn, og et alvorligt samfundsproblem, som skader både de prostituerede og samfundet som sådan. Loven har ifølge Ligestillingsenhedens vurdering haft en tydelig normativ funktion, idet den viser, at kvinder og børn ikke er til salg i Sverige.

Ligestillingsenheden oplyser endvidere, at der, inden kriminaliseringen af køb af seksuelle ydelser trådte i kraft, bl.a. fra politiets side var visse bekymringer med hensyn til, hvordan loven skulle anvendes. Der er satset meget på uddannelse og forskellige former for videns- og informationsspredning, hvilket ifølge Ligestillingsenheden har givet gode resultater.

Med virkning fra den 1. april 2005 blev den svenske lovgivning om seksualforbrydelser ændret. Bl.a. blev loven om køb af seksuelle ydelser ophævet og erstattet af en ny bestemmelse i straffeloven. Bestemmelsen blev samtidig udvidet, så den nu også omfatter det at skaffe sig seksuelle ydelser, som en anden betaler for.

Flere af de lovændringer, der trådte i kraft den 1. april 2005, fokuserer særligt på de ofre, som er børn. Den tidligere forbrydelse ”forførelse af ungdom” er nu erstattet med ”køb af seksuel handling” og er udvidet til også at omfatte ”köp av sexuella handlinger av barn som sker under andra förhållanden än rena prostitutionsförhållanden”. Formålet med udvidelsen er ifølge Ligestillingsenheden at modvirke rekruttering af unge til prostitution.

Det fremgår af udtalelsen, at *Rikskriminalpolisen* i Sverige har til opgave at fungere som ”national rapporteur” vedrørende menneskehandel. Opgaven indebærer bl.a. indsamling af oplysninger om menneskehandel i Sverige og mellem Sverige og andre lande og om hvordan menneskehandel forebygges og bekæmpes samt udarbejdelse af en årlig redegørelse til regeringen. Rikskriminalpolisen anfører, at kriminaliseringen af køb af seksuelle ydelser fungerer som en barriere mod, at menneskehandlere etablerer sig i Sverige, idet markedet bliver mindre, når køberne risikerer straf.

Ligestillingsenheden oplyser endvidere, at den svenske *Socialstyrelsen* af regeringen har fået til opgave at følge og samle viden om prostitutionens omfang og udvikling og om de indsatser, som gøres på lokalt niveau, samt om nødvendigt at støtte udvikling og forbedring af det lokale arbejde. Det sociale ansvar for individer i prostitution ligger hos de enkelte kommuner. I Stockholm, Göteborg og Malmö findes der inden for socialtjenesten særlige enheder, som arbejder med at hjælpe individer, som vil ud af prostitution. Disse enheder har kontinuerlig kontakt og samarbejde med politimyndighederne i de respektive byer.

Endelig fremgår det af udtalelsen, at kriminaliseringen af køb af seksuelle ydelser ifølge oplysninger fra både politiet og socialtjenesten har bidraget til kraftigt at mindske rekrutteringen af unge kvinder til prostitution samt rekrutteringen af nye ”købere”. Prostitutionsenheden ved socialtjenesten i Stockholm har oplyst, at ”de hjälpt många kvinnor ta sig ur prostitution, vilka hänvisat till lagstiftningen som ett starkt incitament”. Det fremgår, at ”svenska kvinnoorganisationer och individer med erfarenhet av prostitution tillstår att lagen haft en positiv effekt och att den också fungerar avskräckande för unga kvinnor som inte befinner sig i prostitution men som på grund av olika omständigheter (drogmissbruk, att de befinner sig på rymmen hemifrån, osv.) riskerar att utsättas för prostitution”.